

3 (Sem-6/CBCS) SKT HC 2

2025

SANSKRIT

(Honours Core)

Paper : SKT-HC-6026

(Sanskrit Composition and Communication)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

(Samāsa, Voice and Kṛt)

(Marks : 20)

1. Write down the व्यासवाक्य and the name of the समास employed in the following words : 2×5=10

निम्नलिखितशब्दानां व्यासवाक्यं समासनाम च लिखतु—

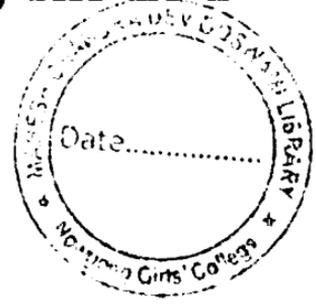
पितरौ ; वीणापाणिः ; दीर्घबाहुः ; शान्ताकारः ; पाणिपादम्।

2. Change the voice in the following sentences
(any five) : 5

अधोलिखितेषु पञ्चवाक्यानां वाच्यं परिवर्तनीयम्—

(a) बालकाः विद्यालये पठितुं गच्छन्ति।

(b) मया चौरः धृतः।



- (c) भगीरथः गंगा पृथिव्याम् आनीतवान्।
 (d) तेन किञ्चित् ज्ञायते।
 (e) अहं बालकं पश्यामि।
 (f) मित्राणि मां पृच्छन्ति।
 (g) सत्संगतिं पुंसां किं न करोति?
 (h) चित्रग्रीवः कपोतान् अवदत्।
 (i) बालिकाः सुमधुरं गीतं गायन्ति।
 (j) द्रुतभुक् जलेन वारयितुं शक्यते।

3. Derive the following words :

1×5=5

अधोलिखितानां पदानां व्युत्पत्तिः करणीया—

कृतिः ; गृहीतः ; वक्तुम् ; परिदृश्य ; दातव्यम्।

UNIT—II

(Translation and Communication)

(Marks : 40)

4. Translate into Sanskrit :

10

संस्कृतानुवादः करणीयः —

- (a) The *Mahābhārata* is a great book of all the time. Vyāsa composed the *Mahābhārata*. It is also known as 'Śatasāhasrī Samhitā'. A very important part of the *Mahābhārata* is *Śrīmadbhagavadgītā*. It contains the teachings of Kṛiṣṇa.

Or / अथवा

- (b) Social media is a way for people to connect with each other on the Internet. Some popular social media platforms are WhatsApp, Facebook, Instagram and YouTube. People use social media to chat with friends and to learn new things. However, too much use of social media can be harmful. It is important to use it wisely and not use too much time on it.

5. Translate into English :

10

आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादः करणीयः —

- (a) भारतवर्षम् अस्माकं देशः वर्तते। एषः देशः उत्तरदिशायां हिमालयेन रक्षितः। अत्र गंगायमुनाब्रह्मपुत्रादिनद्याः वहन्ति। रामः, कृष्णः, महात्माबुद्धः शंकरः च अत्र जाताः। अस्मिन् देशे उत्पन्नैः जनैः समस्ते विश्वे मानवतायाः नैतिकतायाः पाठ पाठितः शिक्षायाः प्रचारः च कृतः।

Or / अथवा

- (b) विवेकानन्दस्य जन्म 1863 तमे वर्षे जनवरीमासस्य द्वादश्यां दिवसे कलकत्तानगरे अभवत्। तस्य पितुः नाम विश्वनाथदत्तः मातुश्च नाम भुवनेश्वरीदेवी आसीत्। बाल्यकाले विवेकानन्दस्य नाम नरेन्द्रनाथदत्तः आसीत्। सः अत्यन्तं मेधावी छात्रः आसीत्। युवावस्थायां स ब्रह्मसमाजं प्रति आकृष्टोऽभवत्।

(4)

6. (a) Write a letter to your mother informing her about your self-study. 5

स्वाध्ययनस्य विषये विज्ञाय मातरं प्रति पत्रमेकं लिखतु।

Or / अथवा

- (b) Write a letter to your friend describing your college.

स्वमहाविद्यालयस्य वर्णनविषयकं मित्राय पत्रमेकं लिखतु।

7. Compose a short story on the basis of the following outlines (in Sanskrit) : 5

अधोलिखितसंकेतपदजातम् आधारीकृत्य लघुक्याम् एकाम् उपस्थापयतु (संस्कृतभाषायाम्)—

- (a) बुभुक्षार्तं शृगालः श्रान्तः खिन्नः च द्राक्षाफलानि पश्यति प्राप्तुं प्रयत्नं करोति लतायाम् उपरि फलानि प्राप्तुम् असमर्थः आम्लं द्राक्षाफलम्।

Or / अथवा

- (b) सरोवरे कूर्मः शशाकः सरोवरतीरे कूर्मः मन्दः शशाकः हसितवान् धावन् स्पर्धा शशाकः निद्रितवान् कूर्मः पूर्वमेव लक्ष्यस्थानं प्राप्तवान्।

8. (a) Create a conversational scene on the basis of the discussions between two friends about the daily routine (in Sanskrit). 5

दिनचर्याविषये मित्रद्वयस्य मध्ये आलोच्यमानं विषयमाधारीकृत्य एकं कथोपकथनदृश्यं वाक्यमाध्यमेन उपस्थापयतु (संस्कृतभाषायाम्)।

(5)

Or / अथवा

- (b) Construct a scene of conversation between two persons on the importance of tree (in Sanskrit).

‘वृक्षाणां महत्त्वम्’ इति विषये जनद्वयस्य मध्ये चलमानम् आलोचनं कथोपकथनदृश्यरूपेण उपस्थापयतु (संस्कृतभाषायाम्)।

9. Construct small sentences with the following words (any five) : 1×5=5

अधोलिखितेषु पदपञ्चकं गृहीत्वा एकैकं लघु संस्कृतवाक्यं लिखतु—

परितः ; तथा ; अलम् ; अन्तरेण ; यदि ; तु ; शनैः ; मा।

UNIT—III

(Essay)

(Marks : 20)

10. Write an essay in Sanskrit on any one of the following topics : 10

अधोलिखितात् विषयद्वयात् एकं गृहीत्वा संस्कृतभाषायां प्रबन्धः एकः विरचनीयः—

(a) रामायणम्

(b) भारतीय-संस्कृतिः

11. Write an essay on any one of the following modern topics in Sanskrit :

10

अधोलिखितयोः आधुनिकविषयोः एकतरम् अवलम्ब्य संस्कृतभाषायां रचना उपस्थापनीया—

(a) साम्प्रतिककाले संस्कृतस्य उपादेयत्वम्

(b) महिलासशक्तिकरणम्

★ ★ ★